

Téma

- téma musí být jasně vymezeno a nemělo by být příliš široké nebo obecné
- příklad špatně zvolených témat:
 - alkoholismus
 - fotbal
 - Jan Neruda
- téma lze zúžit následujícími otázkami: v jaké věkové skupině? kde? kdy? kterou oblast tohoto celku chci zkoumat?
- téma lze vybrat také tak, že má žák už rozmyšlenou praktickou část
- příklad stejných témat upravených:
 - alkoholismus
 - Příčiny alkoholismu v dospívání u dívek
 - Léčebny pečující o klienty s alkoholismem v Libereckém kraji
 - fotbal
 - /vybraný hráč/ a jeho život
 - Změna pravidel fotbalu ve 20. století v Československu
 - Úspěšnost fotbalového týmu /X/ v období /Y/
 - Jan Neruda
 - /vybrané dílo/
 - Zajímavosti ze života Jana Nerudy
 - Působení Jana Nerudy v Praze
- téma schválí konzultant

Cíle práce

- téma je jen jedna část zadání práce, potřebujeme také jasně vymežit cíle
- téma sice říká, čeho se práce týká, ale ne co přesně je cílem práce, o čem přesně bude autor/ka psát a proč to všechno vlastně píše, co je výstup
- na jednu práci je možné vymežit MAX. 2 cíle pro teoretickou a 2 cíle pro praktickou část, doporučení je mít ale pouze 1 a 1
- cíl práce je konkrétní a je formulován následovně:
 - V práci bude popsáno/porovnáno/rozebráno/představeno/.... (konkrétně co = alkoholismus, fotbalová pravidla, apod.)
- příklady dobře formulovaných cílů pro teoretickou část:
 - Práce popíše felinoterapii a její využití v praxi.

- Práce popíše vznik a vývoj organizace UNICEF a její spolupráci s herečkou Millie B. Brown.
- Práce popíše záchvatovité přejídání jako poruchu příjmu potravy a možné způsoby léčby.
- příklady dobře formulovaných cílů pro praktickou část:
 - Pomocí dotazníku bude zjišťováno, zda se respondenti s touto poruchou setkali a výsledky dotazníku budou analyzovány podle věkových kategorií.
 - Dotazníkové šetření zmapuje informovanost respondentů o UNICEFu a zda souhlasí s výroky herečky Millie Bobby Brown.
 - Pomocí řízeného rozhovoru budou poznatky o poruše záchvatovitého přejídání z teoretické části porovnány s odpověďmi odborníka, který se léčbou této poruchy zabývá.
 - V praktické části bude pomocí řízeného rozhovoru zjišťováno jak probíhá felinoterapie v KN Liberec.
- ukázkové cíle stále nejsou zcela bezchybné a daly by se dále upravovat, ale již je zajištěno, že jsou realizovatelné, konkrétní a týkají se tématu, zároveň jasně vymezují, jakým cílem se má práce ubírat
- cíl je možné upravovat v průběhu psaní práce
- cíl pomáhá také konzultantovi navést studenta, pokud vybírá špatné zdroje nebo korigovat objem informací pro jednotlivé části práce
- riziko špatně nastaveného cíle je, že pak autor nemá jasně vymezeno, co má v práci dělat a/nebo je cíl příliš velký a nesplnitelný

Praktická část - vlastní přínos do práce

- u některých témat může být velmi náročné vybrat si v čem bude autorův přínos
- možné výzkumné metody v přírodovědných pracech
 - experiment
 - statistické šetření
 - pozorování
 - dotazník
 - atd.
- možné výzkumné metody v humanitních pracech:
 - dotazník
 - řízený rozhovor
 - statistické šetření
 - portfolio fotografií
 - hudební skladba
 - popis zorganizované akce pro kroužek/třídu/školu

- porovnání textů
- analýza textu
- vlastní písemná tvorba
- zpráva z návštěvy zařízení (muzeum, zdravotnické zařízení, divadlo)
- atd.
- některé z těchto výzkumných metod jsou velmi náročné a autor musí vědět, jak na to
- konzultant by měl sám zvážit, zda je schopen žáka v dané metodě vést
- jak bylo uvedeno výše, i praktická část musí mít jasně vymezený cíl, například:
 - pokud bude něco zkoumáno pomocí dotazníku, tak co?
 - pokud bude řízený rozhovor, co jím autor zjišťuje?
 - pokud bude cílem vytvořit portfolio fotografií, co v něm bude, má nějaký účel?

To, co si nakonec žák vybere, by mělo být něco, co ho zajímá a baví.

Osnova

- z tématu, cílů práce a jasného vymezení vlastního přínosu je možné sestavit osnovu
- i tady je potřeba, aby konzultant žákovi pomohl
- jde vlastně o hrubé sestavení kapitol, které bude žák v práci mít
- pro žáka to může být dobrým vodítkem, navíc je to další pomůcka, která drží směr jeho zkoumání i praktické části
- příklad:
 - úvod
 - teoretická část
 - Úvod k felinoterapii
 - Historie felinoterapie v ČR
 - Výběr koček využívaných pro felinoterapii
 - Využití felinoterapie v praxi
 - praktická část
 - Felinoterapie v KLN
 - Řízený rozhovor s pracovníkem KLN
 - Porovnání rozhovoru s teorií
 - závěr

Výběr zdrojů a jejich citace

- zdroje jsou vybírány jak v knižní, tak elektronické podobě
- při výběru knihy je dobré se podívat na obsah, aby autor věděl, zda je to dobrý zdroj pro vybrané téma
- u internetových zdrojů je třeba ověřit, že je to věrohodný zdroj, který je možné v práci použít
- zdroje by měly být na začátku minimálně, později je možné nějaký přidat
- konzultant by měl zdroje schválit
- musí být správně citovány (v textu za citovanou částí textu uvedeno číslo zdroje v závorce + citace zdroje na konci práce v seznamu zdrojů)
- je možné citovat přímo (např. u definic), ale jinak se upřednostňuje nepřímá citace
- citovat podle stránky (<https://citace.dumy.cz/>)

Úvod a závěr práce

- úvod
 - u humanitních prací by se měl psát až když už je napsaná celá práce, u přírodovědných se může proměňovat v průběhu vypracovávání
 - je v podstatě rekapitulací cílů práce + autorovy důvody pro vybrání tématu
 - měl by být psán ve třetí osobě trpného rodu a v budoucím čase (V práci budou zkoumány..)
- závěr
 - v prvním odstavci rekapitulace cílů, které byly pro práci stanoveny
 - ve druhém odstavci zhodnocení toho, jak byly cíle splněny + rekapitulace výsledků a poznatků vyplývajících z praktické části
 - měl by být psán ve třetí osobě trpného rodu a v minulém čase (Práce zkoumala...)

Teoretická část práce

- A
 - žák zpracovává zdroje, které si předem určil + může najít další v průběhu zpracování
 - je dobré vytvořit si číslovaný seznam zdrojů a do textu psát do závorky číslo zdroje
 - zdroje je možné zpracovat do poznámek, které se pak později zpracují do textu, nebo rovnou psát samotný text
 - tak jako tak je třeba odlišit, která část textu je z jakého zdroje

- příklad: “Je-li nezletilý žadatel v testu spolupráce se svou kočkou včetně testu povahových vlastností kočky úspěšný, může pracovat pouze pod vedením zletilého vedoucího týmu. Ti, co již zletilí jsou, mohou nadále pracovat se svou kočkou sami. (1) Kočka musí mít absolutní důvěru ke svému páníčkovi, stejně jako páníček ke své kočce, aby mohla felionoterapie správně účinkovat. (6)” (Koncept práce A. Treuchlové, 2021/22, uvedeno se souhlasem autorky)
- v této fázi ještě žák text neformátuje, zaměřuje se na obsah textu, faktickou správnost a správný pravopis
- B
 - žák by měl mít zpracovanou většinu zdrojů, pracuje na sestavení samotného textu
 - zaměřuje se na obsahovou návaznost, vyváženost kapitol
 - žák by se měl vyhnout uvádění informací, které čtenář již zná (obecné povědomí)
 - v této fázi žák formátuje text - PODLE POKYŇŮ (styly, ne ručně!)

Praktická část

- A
 - v této fázi je třeba promyslet, jak přesně bude praktická část vypadat
 - v případě dotazníku sestavit dotazník, v případě rozhovoru sestavit otázky pro rozhovor, v případě organizování nějaké akce vytvořit první koncept
 - u otázek (dotazníky, rozhovory) je třeba zajistit, aby otázky zjišťovali opravdu to, co chce žák zjistit, aby se otázka neptala na dvě věci
 - příklad: žák potřebuje zjistit, jestli lidé vědí, kdy vzniklo oddělení kriminální policie
 - špatně položená otázka: Víte, kdy vznikla kriminální policie? (otevřená odpověď, hůře se zpracovává, navíc lidé si mohou myslet, že vědí, ale ve skutečnosti nevědí)
 - dobře položená otázka: Kdy vzniklo oddělení kriminální policie? - možnosti a,b,c, kdy je jedna správná
 - pokud bude praktická část déle, měl by začít proces sbírání dat/tvoření, žák by si měl domluvit termín rozhovoru apod
 - později je třeba všechny tyto informace doplnit do tzv. metodiky - přesná metoda, počet respondentů, jaké budou kladeny otázky, kde bude průzkum probíhat apod.
- B
 - probíhá sběr dat, rozhovory, tvoření,...

- je třeba zajistit, aby bylo získáno dostatek materiálu pro vytvoření závěru
- je třeba jasně definovat co, je potřeba udělat, aby bylo možné zpracovat všechna data a vyvodit z této části práce nějaký dílčí závěr
- závěr praktické části (diskuze a výsledky)
 - zde je opět potřeba vrátit se k cíli praktické části
 - na konci praktické části by měl být závěr - co se zjišťovalo a na co se přišlo
 - může být zahrnuta také diskuze - čím mohly být výsledky zkrusleny, co by bylo potřeba ještě zjistit apod.
 - jak diskuze, tak závěr p. č. je možné u humanitní práce napsat dohromady
 - konzultant může pomoci žákovi formulovat myšlenky vlastními slovy - lépe s emu pak budou psát do samotné práce

Formátování

- pokyny k formátování dostanou žáci během školení v rámci hodin IT a OV
- formátování je jedna z posledních částí zpracovávání práce
- je třeba vygenerovat obsah - musí být správně nastaveny styly pro odstavce a nadpisy
- formátování by mělo být jednotné - jeden font písma, jeden styl zarovnání textu, jeden styl odstavců atd.